

Khuthba Summary 27.02.15 **ഖുത്ബ സംഗ്രഹം**

സയ്യിദുനാ ഹദ്ദിത് അമീറുൽ മുഅ്മിനിൻ ഖലീഫത്തുൽ മസീഹ് അൽഖാമിസ് അയ്യൂബുല്ലാഹ്

27.02.15 ന് വൈതൂൽ ഹുതുഹ്, ലിദിൽ നിർവഹിച്ച ജുമുഅ ഖുത്ബയുടെ സംഗ്രഹം

സംഭവങ്ങൾ കേട്ട് നമ്മൾ ആസ്വദിച്ചാൽ മാത്രംപോര. പ്രത്യുത നമ്മളിൽ നടപ്പിൽ വരുത്തുകയും വേണം. മാപ്പു കൊടുക്കുന്നതിലേക്കും പൊറുക്കുന്നതിലേക്കും നല്ല വണ്ണം ശ്രദ്ധയൂണ്ടാകേണ്ട ആവശ്യമുണ്ട്. അർശിൽനിന്ന് അല്ലാഹു നേരിട്ട് മക്കെയേയും മദീനയേയും സംരക്ഷിക്കുന്നുവെന്നാണ് ഞങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നത്. ഒരു മനുഷ്യനും അതിലേക്ക് ദൃഷ്ടി ഉയർത്തിനോക്കാൻപോലും സാധിക്കുകയില്ല. അതേ, ബാഹ്യമായ നിലയിൽ ഏതെങ്കിലും ശത്രു ആ പരിശുദ്ധ സ്ഥലങ്ങൾക്കുമേൽ ആക്രമണം നടത്താനിടയാകുകയാണെങ്കിൽ ആ സമയത്ത് മാനുഷികമായ കരങ്ങളേയും സംരക്ഷണത്തിനായി മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുവരാം. എന്നാൽ, അത്തരം ഒരു അവസ്ഥ വന്നാൽ(അല്ലാഹു അങ്ങനെ വരുത്താതിരിക്കട്ടെ) ആ നേരത്ത് സംരക്ഷണത്തെ സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹു മനുഷ്യന്റെമേൽ ഏല്പിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തരവാദി അഹ്മദിയ്യാ ജമാഅത്ത് എല്ലാവരെക്കൊളുപ്പിച്ച് എങ്ങനെയാണ് ത്യാഗങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതെന്ന് ജനങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാക്കും.

തശഹ്ഹുദ്ദും തഅവ്വൂദ്ദും തസ്മിയയും സുറ ഫാതിഹാ ഓ തിയതിനും ശേഷം ഹദ്ദിത്ത് ഖലീഫത്തുൽമസീഹ് അൽഖാമിസ് അയ്യൂബുല്ലാഹുത്തആലാ ബിനസ്മിരിഹിൽ അസീസ് പറഞ്ഞു: ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ)മായി ബന്ധമുണ്ടായിരുന്ന ഹദ്ദിത്ത് മീർ ഹിസാമുദ്ദീൻ സാഹിബിന്റെ ഒരു സംഭവം ഹദ്ദിത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്ദു(റ)വിവരിക്കുന്നു. ഹദ്ദിത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്ദു(റ) ഈ സംഭവം ഹദ്ദിത്ത് മീർ ഹിസാമുദ്ദീൻ സാഹിബിന്റെ മകൻ മീർ ഹാമിദ് ശാഹ് സാഹിബിന്റെ നികാഹ് വേളയിലാണ് പറഞ്ഞത്. പറയുന്നു: ഒരു അവസരത്തിൽ ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ)ന്റെ മജ്ലിസിൽ ഹദ്ദിത്ത് മീർ ഹാമിദ് ശാഹ് സാഹിബിനെ സംബന്ധിച്ച് സംസാരമുണ്ടായി. അപ്പോൾ ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ)പറഞ്ഞു: 'ശാഹ് സാഹിബ് ഒരു ദർവേശി സ്വഭാവക്കാരനായിരുന്നു. അല്ലാഹു അത്തരക്കാരെ സ്നേഹിക്കുന്നു.' ഹദ്ദിത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്ദു(റ)പറയുന്നു: എന്തായാലും ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ)ന് ഹക്കീം ഹിസാമുദ്ദീൻ സാഹിബുമായി ആദ്യംമുതലെയുള്ള ബന്ധങ്ങളായിരുന്നു. ഈ ഉദാഹരണത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ കാണാൻ കഴിയും. ഒരിക്കൽ ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ) വാദം പുറപ്പെടുവിച്ചതിനുശേഷം സിയാൽക്കോട്ടിൽപ്പോയി. ഹക്കീം ഹിസാമുദ്ദീൻ സാഹിബിന് ഇതിൽ അതിയായ സന്തോഷമുണ്ടായി. അദ്ദേഹം ഒരു വീട് ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ)ന്റെ താമസത്തിനായി ഏർപാടു ചെയ്തു. എന്നാൽ, ആ വീടിന് അരമതിൽ (Parapet)വേണ്ടത്ര ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ)അവിടെ താമസിയായെ സിയാൽക്കോട്ടിൽനിന്ന് മടങ്ങിവരാൻ തീരുമാനിച്ചു. അരമതിലിനെക്കുറിച്ച് ഹദീഥിലും വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന കാര്യം ഓർക്കേണ്ടതാണ്. അരമതിലില്ലാത്ത ടെറസിനുമേൽ ഉറങ്ങാൻപാടില്ല. അക്കാലത്ത് ആളുകൾ ഉഷ്ണകാലത്ത് ടെറസിലാണ് ഉറങ്ങാറുണ്ടായിരുന്നത്. ഫാനിന്റേയും മറ്റും സംവിധാനം അന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ) ടെറസിന് അരമതിലില്ല എന്നു കണ്ടപ്പോൾ ഈ വീട് ശരിയല്ലെന്ന് അവിടന്ന് പറഞ്ഞു. അങ്ങനെ മടങ്ങിപ്പോകാൻ തീരുമാനിച്ചു. പക്ഷേ, ഹക്കീം ഹിസാമുദ്ദീൻ സാഹിബ് ഇതറിഞ്ഞുടനെ പറഞ്ഞു: 'അതെങ്ങനെയാണ് മടങ്ങിപ്പോകുക. എന്നാലൊന്ന് പോകട്ടെ!' പെട്ടെന്നുതന്നെ

സ്ത്രീകളുടെ ഭാഗത്തുള്ള വാതിൽക്കൽ എത്തി. താൻ വന്ന വിവരം അറിയിച്ചു. ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ)ക്ഷണത്തിൽ വെളിയിൽ വന്നു. ഹക്കീം സാഹിബ് പറഞ്ഞു: 'ഈ വീട് താമസയോഗ്യമല്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഹുദ്ദുർ മടങ്ങിപ്പോകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതായി എനിക്കറിയാൻ കഴിഞ്ഞു.' വീടിനെ സംബന്ധിച്ച് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു, 'ഈ പട്ടണത്തിൽ അങ്ങി ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ഏതുവീടും ഏർപാട് ചെയ്യാവുന്നതേയുള്ളൂ. പിന്നെ മടങ്ങിപ്പോകുക എന്നതാണ്. അങ്ങി ഇവിടെ വന്നത് ഉടനെ മടങ്ങിപ്പോകാനാണോ? ഞാൻ ആളുകളുടെ ഇടയിൽ നാണംകെടുന്നതാണ്. ഇതദ്ദേഹം ഒരു പ്രത്യേക ശൈലിയിലും രീതിയിലും ശക്തിയിലുമാണ് പറഞ്ഞത്. അതുകേട്ട് ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ) നിശബ്ദനായിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു: 'ശരി നാം പോകുന്നില്ല.' മറ്റൊരു സംഭവം വിവരിക്കുന്നു: ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ)ന്റെയടുക്കൽ ഒരാൾ വന്നു. അയാൾ പറഞ്ഞു: 'ഞാൻ അങ്ങയുടെ വളരെ ഗുണകാക്ഷിയാണ്. പക്ഷേ, താങ്കളിൽനിന്ന് ഒരു വലിയ തെറ്റ് സംഭവിച്ചുപോയി. ഹദ്ദിത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്ദു(അ)നോടു പറഞ്ഞു, ആരും പറയുന്നത് ഉലമാക്കൾ അംഗീകരിക്കുകയില്ലെന്ന് താങ്കൾക്കറിയാവുന്നതാണ്. അംഗീകരിക്കുന്നത് തങ്ങൾക്ക് നിന്ദിതയാണെന്ന് അവർ കരുതുന്നു. അതായത് ഉലമാക്കൾ ഒരു കാര്യവും അംഗീകരിക്കാറില്ല. ഉലമാക്കളെക്കൊണ്ട് അല്ലെങ്കിൽ മുല്ലാക്കമാരെക്കൊണ്ട് കാര്യം അംഗീകരിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ അവരുടെ വായിൽനിന്ന് തന്നെ അക്കാര്യം പുറപ്പെടുവിക്കണം. അയാൾ പറഞ്ഞ രീതി ഇതായിരുന്നു: 'താങ്കൾക്ക് ഈസാനബി(അ) മരിച്ചുപോയിരിക്കുന്നുവെന്ന് മനസ്സിലായപ്പോൾ താങ്കൾ മെല്ലെ മെല്ലെ ഉലമാക്കളെ ക്ഷണിച്ചു വരുത്തണമായിരുന്നു. ഒരു മീറ്റിംഗ് വിളിച്ച് ഈസാനബി ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന വിശ്വാസംകൊണ്ട് ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് വലിയ സഹായമാണ് ലഭിക്കുന്നതെന്ന പ്രശ്നം അവരുടെ മുമ്പിൽ വയ്ക്കണമായിരുന്നു. നിങ്ങളുടെ നബി മരിച്ചുപോയി നമ്മുടെ മതസ്ഥാപകർ ആകാശത്തിലിരിക്കുന്നുവെന്ന് ക്രിസ്ത്യാനികൾ ആക്ഷേപമുന്നയിച്ച് ഇസ്ലാമിന് ക്ഷതം വരുത്തുന്നുവെന്ന് ബോധ്യപ്പെടുത്തണമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹമാണ് ശ്രേഷ്ഠൻ, എന്നല്ല ദൈവവും എന്ന് അവർ വാദിക്കുന്നു. ഇതിന് നമ്മൾ എന്തു മറുപടി നൽകണമെന്ന് ഉലമാക്കളോടു ചോദിക്കണമായിരുന്നു.

അതായത് ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) ഉലമാക്കളെ ഒരുമിച്ചു കൂട്ടി ചോദിക്കണമത്രേ, പറയൂ എന്ത് മറുപടിയാണ് നല്കേണ്ടതെന്ന്! അയാൾ പറയാൻതുടങ്ങി: ‘അപ്പോൾ ‘എന്തു മറുപടി നല്കണം താങ്കൾ തന്നെ പറയുക’ എന്ന് ഉലമാക്കൾ അങ്ങയോടു പറയും. പറയുന്നു: അപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം തന്നെയാണ് ശരിയായിട്ടുള്ളത്, പക്ഷേ, എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ- മസീഹ് മൗഊദ്(അ)നോട് ഇങ്ങനെ പറയണമെന്ന് അയാൾ പറയുകയാണ്- “ഇന്ന ആയത്തുകൊണ്ട് ഈസാ(അ)ന്റെ വഹ്ദാത്ത് സ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്”. ഉലമാക്കൾ ഉടനെ പറയും: ‘അതു ശരി തന്നെയാണ്. ബിസ്മില്ലാഹ് ചൊല്ലിക്കൊണ്ട് വിജ്ഞാപനം ചെയ്താലും. ഞങ്ങൾ സഹായിക്കാൻ തയ്യാറാണ്.’ പിന്നീട് ഇപ്രകാരം തന്നെ മസീഹിന്റെ പുനരാഗമനത്തെ കുറിച്ചുള്ള ഹദീഥുകളുടെ പ്രശ്നവും വരും. എന്നാൽ, ഹർദ്ദത്ത് ഈസാ(അ) മരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അതുകൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശ്യം തന്നെ മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളൂ. ഇതുപറഞ്ഞുകഴിയുമ്പോൾ ഏതെങ്കിലും ആലിം താങ്കളെ കുറിച്ചു പറയും, താങ്കൾതന്നെയാണ് മസീഹെന്ന്. അപ്പോൾ എല്ലാ ഉലമാക്കളും അത് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുമായിരുന്നു.’ ഈ പദ്ധതികേട്ട് ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)പറഞ്ഞു: ‘എന്റെ വാദം മാനുഷികമായ തന്ത്രങ്ങളാൽ ആയിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ താങ്കൾ പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്യുമായിരുന്നു. എന്നാൽ, ഇത് അല്ലാഹുവിന്റെ കല്പനയാലായിരുന്നു. അല്ലാഹു എങ്ങനെയാണോ മനസ്സിലാക്കിത്തന്നത് അതുപോലെ ഞാൻ ചെയ്യും.’

ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന്റെ ഒരു ഇൽഹാമുണ്ട്: “തീകൊണ്ട് നമ്മെ ഭയപ്പെടുത്തരുത്. തീ നമ്മുടെ അടിമയാണ്. എന്നല്ല അടിമകളുടെ അടിമയാണ്.” ഹർദ്ദത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്(റ)പറയുന്നു: എനിക്കോർമയുണ്ട്. 1903-ൽ അബ്ദുൽ ഗഹൂർ എന്നയാൾ ഇസ്ലാമിൽനിന്ന് മുർത്തദായി ആര്യസമാജക്കാരനായി. തന്റെ പേര് അയാൾ ധരംപാൽ എന്നുവെച്ചു. ‘തർക്കെ ഇസ്ലാം’ എന്ന പുസ്തകമെഴുതി. അപ്പോൾ ഖലീഫ അവുൽ(റ) അതിനു മറുപടിയെഴുതി. ‘നൂറുദീൻ’ എന്നപേരിൽ അത് പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു. ഈ പുസ്തകം നിത്യവും ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)നെ കേൾപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ഹർദ്ദത്ത് ഇബ്റാഹീമിനുവേണ്ടി അഗ്നി തണുത്തു, മറ്റുള്ളവർക്കുവേണ്ടി എന്തുകൊണ്ട് തണുക്കുന്നില്ല എന്ന ധരംപാലിന്റെ ആക്ഷേപം വന്നപ്പോൾ ഹർദ്ദത്ത് ഖലീഫ അവുലിന്റെ ഈ മറുപടി കേൾപ്പിക്കപ്പെട്ടു: ‘ഇവിടെ അഗ്നികൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശ്യം ബാഹ്യമായ അഗ്നിയല്ല. പ്രത്യേക എതിർപ്പിന്റെ അഗ്നിയാണ്.’ അതുകേട്ടപ്പോൾ ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) പറഞ്ഞു: ‘ഈ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ ആവശ്യമെന്താണ്? എന്നേയും അല്ലാഹു ഇബ്റാഹീം എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഹർദ്ദത്ത് ഇബ്റാഹീമിനുവേണ്ടി അഗ്നി എങ്ങനെയാണ് തണുത്തതെന്ന കാര്യം ആളുകൾക്ക് മനസ്സിലാക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ എന്നെ അവർ തീയിലിട്ടു നോക്കട്ടെ. ഞാൻ ആ തീയിൽ നിന്ന് സുരക്ഷിതനായി പുറത്തുവരുന്നുണ്ടോ എന്ന്.’ ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന്റെ ഈ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് ഹർദ്ദത്ത് ഖലീഫ (റ)തന്റെ ഗ്രന്ഥമായ ‘നൂറുദീനിൽ’ ഈ മറുപടിതന്നെ പിന്നീടെഴുതി: ‘നമ്മുടെ ഇമാമിനെ തീയിലിട്ടുനോക്കുക, തീർച്ചയായും അല്ലാഹു തന്റെ വാഗ്ദാനമനുസരിച്ച് അദ്ദേഹത്തെ ആ അഗ്നിയിൽനിന്ന് ഇബ്റാഹീം(അ)നെ സുരക്ഷിതമായി വെളിയിൽകൊണ്ടുവന്നതുപോലെ സുരക്ഷിതമാക്കിവെക്കുന്നതാണ്.’

ഹർദ്ദത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്(റ)പറയുന്നു: ‘മുഅ്ജിസത്തുകളെ സംബന്ധിച്ച് നബിമാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ ശരിയായി മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. കാരണം അത് അവർ കണ്ട കാര്യ

ങ്ങളായിരിക്കും. അല്ലാഹുവുമായി അരയര മണിക്കൂർ സംസാരിക്കുകയും ചോദ്യം ചോദിക്കുകയും മറുപടി കരസ്ഥമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നയാളുടെ കാര്യങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കാൻ പ്രധാനികൾക്കുപോലും സാധ്യമല്ല. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ഒരുസ്വപ്നംപോലും കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത സാധാരണ മനുഷ്യന്റെ -അഥവാ കണ്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ ഓന്നോരണ്ടിലധികമായിരിക്കുകയുമില്ല ഇനി അഥവാ കൂടുതൽ കണ്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ അല്ലാഹുവിൽനിന്നാണോ അതോ ഉപബോധമനസ്സിന്റെ ജല്പനമാണോ എന്ന് സംശയവുമുണ്ടാകുന്നു-അവസ്ഥ എന്തായിരിക്കും. ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)നെ ഉദാഹരിച്ചുകൊണ്ട് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്(റ)പറയുന്നു, ‘ഇവിടെ നാം കിടക്കാൻവേണ്ടി തലയിണവെച്ചു അവിടെ ‘നിന്നെ ആളുകൾ ഇന്ന് ഒരുപാട് ചീത്തപറഞ്ഞു എന്ന് കേൾക്കാൻ തുടങ്ങി’ അതായത് പകൽമുഴുവൻ നിനക്ക് ചീത്ത കിട്ടി, എന്നാൽ നീചിന്താകുലനാവേണ്ട, അല്ലാഹു നിന്നോടൊപ്പമുണ്ട് എന്ന് തലയിണയിൽ തലവെച്ചതു മുതൽ എഴുന്നേൽക്കുന്നതുവരെ അല്ലാഹു സമാധാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു’ എന്നു പറയുന്ന വ്യക്തിയാണുള്ളത്. ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)പറഞ്ഞു: ചിലപ്പോൾ രാത്രി മുഴുവൻ **ഇനീ മഅർറസുലി അഖുമു** ‘ഞാൻ എന്റെ റസൂലിനോടൊപ്പം നില്ക്കുന്നു’ എന്ന ഇൽഹാമ് ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഹർദ്ദത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്(റ)പറയുന്നു: മറ്റുള്ളവർക്ക് ഇക്കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുകയില്ല. അല്ലാഹുവിന്റെ പുണ്യാത്മാക്കളും നല്ലവരുമായിട്ടുള്ളവർ ഒരു പരിധിവരെ മനസ്സിലാക്കുന്നവരാണ്. എന്നാൽ, നബി മനസ്സിലാക്കുന്ന പരിധിയിൽ ആവുകയില്ല. നബി നബിതന്നെയാണ്. അതുല്യമായ നിലയിലാണ് അല്ലാഹുവിന്റെ വചനങ്ങൾ അവർക്കുണ്ടാകുന്നത്.

ഹർദ്ദത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്(റ) തന്നെക്കുറിച്ച് പറയുന്നു: ‘എനിക്കുണ്ടായ ഇൽഹാമുകളും സ്വപ്നങ്ങളും ഇതുവരെ ആയിരത്തോളം എത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാകും. എന്നാൽ, ഇത് ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന് ഒരു രാത്രിയിലുണ്ടായതിനുപോലും തുല്യമാകുകയില്ല. ആ മഹാത്മാവിന് വൈകുന്നേരം മുതൽ രാവിലെ വരെ **ഇനീ മഅർറസുലി അഖുമു** എന്ന ഇൽഹാമ് ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പിന്നീട് അവിടന്ന് പറഞ്ഞു: നമ്മുടെ ജോലി നമ്മുടെ പുണ്യാത്മാക്കളെ ആദരിക്കുക എന്നതാണ്. എന്നാൽ, നാം അവരെ നബിമാർക്കെതിരിൽ എഴുന്നേല്പിച്ചു നിറുത്തുമ്പോൾ അനാവശ്യമായി അവരെ ഇകഴ്ത്തുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഖലീഫ അവുലാണെങ്കിലും അല്ലെങ്കിൽ ഞാനാണെങ്കിലും അല്ലെങ്കിൽ ഭാവിയിൽ വരുന്ന ഏതെങ്കിലും ഖലീഫയാണെങ്കിലും ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു എന്ന നിലയിൽ കാര്യം സമർപ്പിച്ചാൽ, ഇന്ന ഖലീഫ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു എന്ന് പറയുന്നത് തെറ്റാണ്. അത് അറിവില്ലായ്മ കൊണ്ടാണെങ്കിൽ പ്രമാണമാകുകയില്ല. അതിന് പ്രമാണമൊന്നുമില്ലെങ്കിൽ, അറിവില്ലായ്മയാണെങ്കിൽ ഇനി മറ്റേതെങ്കിലും അറിവ് വെച്ചുകൊണ്ടാണെങ്കിൽ ഖലീഫയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുരുവിനെതിരിൽ എഴുന്നേല്പിച്ച് നിറുത്തലാകുന്നതാണ്. ഇതിൽനിന്ന് ഖലീഫമാർ ഒരു കാര്യം ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന്റെ സുവ്യക്തമായ വ്യാഖ്യാനത്തിന് വിപരീതമാണ് പറയുന്നതെങ്കിൽ അത് അറിയിക്കണമെന്നത് വ്യക്തമാണ്. ഈ നല്കപ്പെട്ട വ്യാഖ്യാനം ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന്റെ ഉദ്ധരണിയുടെ വിശദീകരണമാകാമെന്ന് ഖലീഫ മനസ്സിലാക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതായിരിക്കും അംഗീകരിക്കുക. ഇല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം അത് തിരുത്തുന്നതായിരിക്കും. എന്തായാലും അയാൾ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു, ഹർദ്ദത്ത് മസീഹ് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു, എന്തുകൊണ്ട്

ഈ വൈരുദ്ധ്യമുണ്ടായി എന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നത് തെറ്റായ കാര്യങ്ങളാണ്. വൈരുദ്ധ്യമൊന്നുമുണ്ടാകുകയില്ല. തീർച്ചയായും ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ അറിവല്ലായ്മ ഉണ്ടാകും.

ചന്ദ്ര സൂര്യ ഗ്രഹണ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഹദ്ദറത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്(റ) പറയുന്നു: “ഇത് വളരെ പ്രസിദ്ധമായ സംഭവമാണ്. എതിരാളിയായ ഒരു മൗലവി-അദ്ദേഹം ഗുജ്റാത്ത് വാസിയാണെന്നാണ് തോന്നുന്നത് മിർസാ സാഹിബിന്റെ വാദത്തിൽ വഞ്ചിതരാകരുതെന്ന് എപ്പോഴും പറയുമായിരുന്നു. മഹ്ദിയുടെ അലാമത്തായി ഹദീഥുകളിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നത് അക്കാലത്ത് സൂര്യനും ചന്ദ്രനും റമളാൻ മാസത്തിൽ ഗ്രഹണമുണ്ടാകുമെന്നാണ്. ഈ പ്രവചനം പുലർത്തിടത്തോളം, സൂര്യനും ചന്ദ്രനും റമളാനിൽ ഗ്രഹണമുണ്ടാകാത്തതിടത്തോളം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദം ശരിയാണെന്ന് ഒരിക്കലും മനസ്സിലാക്കാൻ പറ്റുകയില്ല. അവിചാരിതമായി മൗലവിയുടെ ജീവിതകാലത്തുതന്നെ സൂര്യചന്ദ്ര ഗ്രഹണ പ്രവചനം പുലർന്നു. ആ മൗലവിയുടെ അയൽപക്കത്ത് ഒരു അഹ്മദി താമസിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: സൂര്യൻ ഗ്രഹണമുണ്ടായപ്പോൾ ആ മൗലവി പരിഭ്രമിച്ചുകൊണ്ട് തന്റെ വീടിന്റെ ടെറസിൽക്കയറി ഉലാത്താൻ തുടങ്ങി. അദ്ദേഹം ഉലാത്തുകയും ‘ഇനി ജനങ്ങൾ വഴിപിഴച്ചുപോകും, ഇനി ജനങ്ങൾ വഴിപിഴച്ചുപോകും’ എന്ന് പറയുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പ്രവചനം പുലർന്ന സ്ഥിതിക്ക് ജനങ്ങൾ മിർസാ സാഹിബിനെ വിശ്വസിച്ചു സന്മാർഗത്തിലാകുമെന്നും വഴിപിഴച്ചുപോകുകയില്ലെന്നും അയാൾ മനസ്സിലാക്കിയില്ല. അവിടന്ന് പറയുന്നു: ഈ അടയാളങ്ങൾ പുലർന്നുവെന്ന് ക്രിസ്ത്യാനികളും ഒരു ഭാഗത്ത് അംഗീകരിച്ചിരുന്നു. അത് മുൻഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്ന പ്രവചനമാണ്. എന്നാൽ, മറുഭാഗത്ത് നബി(സ)തിരുമേനിയുടെ വാദം കേട്ട്, ഇക്കാലത്ത് അവിചാരിതമായ നിലയിൽ ഒരു കള്ളൻ വാദിച്ചിരിക്കുന്നു; മുസ്ലീംകൾ അടയാളങ്ങൾ പുലർന്നുവെന്ന് പറയുന്നതുപോലെ. എന്നാൽ, യാദൃച്ഛികമായ കാര്യം ആ സമയത്ത് ഒരു കള്ളൻ വാദിച്ചുവെന്നതാണ്. എന്നാൽ, അത്തരം യാദൃച്ഛികത ഒരു കള്ളവാദിക്കാണ് ലഭിക്കുന്നത്, സത്യവാദിക്ക് ലഭിക്കുന്നില്ല എന്നതാണ് അത്ഭുതകരമായ കാര്യം!! കള്ളവാദിക്കുവേണ്ടി ദൈവിക പിന്തുണ വെളിപ്പെടുന്നു. സത്യവാദിക്കുവേണ്ടി ഇക്കാലത്ത് ഒന്നുമുണ്ടാകുന്നില്ല!

ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന്റെ മാപ്പു കൊടുക്കലിനേയും പൊറുക്കലിനേയും സ്മരിച്ചുകൊണ്ട് ഒരിടത്ത് ഹദ്ദറത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്(റ) പറയുന്നു: ഒരിക്കൽ ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന്റെ കുറച്ചു എതിരാളികൾ പിടിക്കപ്പെട്ടു. മിർസാ സാഹിബിൽ നിന്ന് ശിപാർശ ഉണ്ടാകുകയില്ലെന്ന് സമ്മതിക്കുകയാണെങ്കിൽ താൻ കേസ് എടുക്കാമെന്ന് മജിസ്ട്രേറ്റ് പറഞ്ഞു; കാരണം അവസാനം അദ്ദേഹം മാപ്പുകൊടുത്താൽ അനാവശ്യമായി അവരെ അറസ്റ്റു ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യമെന്നിരിക്കെയാണ്? എന്നാൽ, മറ്റുള്ള സ്നേഹിതന്മാർ പറഞ്ഞു: ‘അങ്ങനെയല്ല. ഇപ്പോൾ അവർക്ക് തീർച്ചയായും ശിക്ഷ കിട്ടേണ്ടതാണ്.’ തങ്ങൾക്ക് തീർച്ചയായും ശിക്ഷ കിട്ടുമെന്ന് കുറ്റവാളികൾ മനസ്സിലാക്കിയപ്പോൾ അവർ ഹദ്ദറത്ത് സാഹിബിന്റെ അടുത്തു വന്ന് മാപ്പു ചോദിച്ചു. ഹദ്ദറത്ത് സാഹിബ് ജോലിക്കാരെ വിളിച്ചിട്ട് അവർക്ക് മാപ്പുകൊടുക്കാൻ പറഞ്ഞു. തങ്ങൾ മജിസ്ട്രേറ്റിന് ഒരു തരത്തിലുള്ള ശിപാർശയും അങ്ങു ചെയ്യുകയില്ലെന്ന് വാക്ക് കൊടുത്തിരിക്കുന്നു എന്ന് അവർ പറഞ്ഞപ്പോൾ, ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)പറഞ്ഞു: അവർ മാപ്പു ചോദിക്കുമ്പോൾ നാം എന്താണ് ചെയ്യുക? മജിസ്ട്രേറ്റ് പറഞ്ഞു: നോക്കൂ! ഞാൻ ആദ്യമേ ഇതു പറഞ്ഞതല്ലേ? മിർസാ സാഹിബ്

മാപ്പുകൊടുക്കുകതന്നെ ചെയ്തു.’ ഈ സംഭവംകേട്ട് നമ്മൾ ആസ്വദിച്ചാൽ മാത്രംപോര. പ്രത്യുത നമ്മളിൽ നടപ്പിൽ വരുത്തുകയും വേണം. മാപ്പുകൊടുക്കുന്നതിലേക്കും പൊറുക്കുന്നതിലേക്കും നല്ല വണ്ണം ശ്രദ്ധയുണ്ടാകേണ്ട ആവശ്യമുണ്ട്.

ഹദ്ദറത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്(റ)പറയുന്നു: ഓരോ വ്യക്തിക്കും തന്റെ മതത്തിലെ നല്ല ഗുണങ്ങൾ പറയാൻ പറ്റുംവിധമുള്ള സമ്മേളനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കണമെന്ന് ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) തന്റെ എതിരാളികളോട് പറയുകയുണ്ടായി. താൻ ദൈവനിയുക്തനാണ്, അതുകൊണ്ട് മറ്റുള്ളവർ അവരവരുടെ പ്രബോധനപ്രവർത്തനങ്ങളെല്ലാം നിറുത്തിക്കൊള്ളണമെന്ന് അവിടന്ന് പറഞ്ഞില്ല. അവിടന്ന് അങ്ങനെ ചെയ്തതുമില്ല. കാരണം തനിക്ക് പ്രബോധനം ചെയ്യാനുള്ള അവകാശമുള്ളതുപോലെ മറ്റുള്ളവർക്കുമുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് അറിയാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് താൻ തന്റെ കാര്യം അവതരിപ്പിക്കാമെന്നും നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ കാര്യം അവതരിപ്പിക്കുകയെന്നും ഈ രീതി അവലംബിക്കാത്തതിടത്തോളം സമാധാനമുണ്ടാകുകയില്ലെന്നും സത്യം വ്യാപിക്കുകയില്ലെന്നും അവിടന്ന് പറഞ്ഞു. താൻ സത്യത്തിലല്ലെന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നവനാരാണ് ലോകത്തുള്ളത്? പക്ഷേ, ചിന്താഗതികളിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടാകുമ്പോൾ അതു പ്രകടിപ്പിക്കാനുള്ള വേദി നല്കേണ്ടത് നിർബന്ധമാണ്. ഇക്കാര്യം പാക്കിസ്താൻ സർക്കാറും അല്ലെങ്കിൽ അറബ് ലോകവും മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നെങ്കിൽ പ്രബോധനത്തിനുള്ള വിശാലമായ വഴികൾ തുറക്കുകയും ആരാണ് സത്യത്തിലെന്നും ആരാണ് തെറ്റിലെന്നും അവർക്കുതന്നെയും മനസ്സിലാകുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു.

രാജ്ഞിയെ തബ്ലീഗ് ചെയ്തതിനെ സംബന്ധിച്ച് ഹദ്ദറത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്(റ)പറയുന്നു: മുൻകാലങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും രാജാവിനെ തബ്ലീഗ് ചെയ്യാൻ ആർക്കാണ് ധൈര്യമുണ്ടായിരുന്നത്. അത് വളരെവലിയ മര്യാദകേടും നിന്ദയുമായി മനസ്സിലാക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. പക്ഷേ, ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) ഭാരതത്തിലെ ഖയ്സർ രാജ്ഞിക്ക് ഒരു കത്തെഴുതി. അതിൽ അവരെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചു. പറഞ്ഞു: ‘ഇതിനെ സ്വീകരിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്ക് ഗുണമായിരിക്കും.’ ഇതുകേട്ടുകൊണ്ട് എന്തെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള വെറുപ്പ് പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം ആ കത്തിന് ഇങ്ങനെ നന്ദിപ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അവർ എഴുതി: ‘നമുക്ക് താങ്കളുടെ കത്ത് ലഭിച്ചു. അതു വായിച്ചപ്പോൾ സന്തോഷമുണ്ടായി.’ ഇന്ന് ജമാഅത്തിനെതിൽ ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ ഏജന്റാണ് ജമാഅത്തെന്ന് ആക്ഷേപം ഉന്നയിക്കുന്നവർക്ക് ഇത്തരം നേതാക്കളോട് ഇസ്ലാമിനെ പ്രബോധിക്കാൻ ഇന്നേവരെ ഭാഗ്യം ലഭിച്ചിട്ടില്ല.

ഒരു തുർക്കി അമ്പാസിഡർ ഒരിക്കൽ ഖാദിയാനിൽ വന്നു. അയാളെക്കുറിച്ച് വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ടു പറയുന്നു: ഇന്നേക്ക് ഒരു പാട് വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പേ അഹ്മദിയ്യാ ജമാഅത്തിന്റെ സ്ഥാപകരുടെ കാലഘട്ടത്തിൽ ഒരു തുർക്കി അമ്പാസിഡർ ഇവിടെ വന്നു. തുർക്കി സർക്കാറിനെ പ്രബലപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി അയാൾ മുസ്ലീംകളിൽനിന്ന് ഒരുപാട് പണം പിരിച്ചു. അയാൾ അഹ്മദിയ്യാ ജമാഅത്തിനെക്കുറിച്ച് കേട്ടപ്പോൾ ഖാദിയാനിൽ വന്നു. ഹുസൈൻ കാമി എന്നായിരുന്നു അയാളുടെ പേര്. ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)മായി അയാൾ സംസാരിച്ചു. തനിക്ക് ഇവിടെ നിന്ന് കൂടുതൽ പണം കിട്ടുമെന്നാണ് അയാൾ കരുതിയത്. ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) ഒരു അതിഥി എന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹത്തെ ആദരിച്ചു. പിന്നീട് മതപരമായ ചർച്ചയും നടന്നു. ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) അദ്ദേഹത്തിനെ കുറച്ചു ഉപദേശ

ശിക്കുകയും ചെയ്തു: നിങ്ങൾ സർക്കാരിൽനിന്ന് വലിയ ശമ്പളം പറ്റിക്കൊണ്ട് അവരെ വഞ്ചിക്കുകയാണ്. നിങ്ങൾ തഖ്വയോടും പരിശുദ്ധിയോടുംകൂടി പ്രവർത്തിച്ച് ഇസ്ലാമിക ഭരണത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. അങ്ങനെ അയാൾ വളരെ ദേഷ്യത്തിൽ അവിടെനിന്ന് പോയി. ഈയാൾ ഇസ്ലാമിക ഭരണത്തെ നിന്ദിക്കുന്നുവെന്ന് അയാൾ പറഞ്ഞുനടക്കാനും തുടങ്ങി. ആ അവസരത്തിലും തുർക്കി ഭരണകൂടം മക്കയുടേയും മദീനയുടേയും സംരക്ഷകരാണെന്നും അതിനെയാണ് മസീഹ് മൗഊദ് (അ) നിന്ദിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്നും പറഞ്ഞ് മൗലവിമാർ ബഹളമുണ്ടാക്കി. ഈ ബഹളം കൂടിയപ്പോൾ ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ് (അ) അതിന് മറുപടി നൽകിക്കൊണ്ടെഴുതി: മക്കയേയും മദീനയേയും സംരക്ഷിക്കുന്നത് തുർക്കി ഭരണകൂടമാണെന്ന് നിങ്ങൾ പറയുന്നു. എന്നാൽ, മക്കയേയും മദീനയേയും രക്ഷിക്കാൻ തുർക്കി സർക്കാരിന് എന്തു കഴിവാണുള്ളത്. മക്കയും മദീനയും സ്വയം തുർക്കിയെ സംരക്ഷിക്കുന്നുവെന്നാണ് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നത്.

ഏതൊരു വ്യക്തിയുടെ മനസ്സിലാണോ മക്കയേയും മദീനയേയും സംബന്ധിച്ച് ഇത്രമാത്രം ആത്മീരോഷമുള്ളത് അയാളെ സംബന്ധിച്ച് കൺബദേവാലയത്തിന്റെ ഓരോ ഇഷ്ടികയും പൊളിച്ചെറിഞ്ഞാൽ താൻ സന്തോഷിക്കുമെന്ന് പറയുന്നവനാണെന്ന് എങ്ങനെയാണ് പറയാൻ കഴിയുക? യഥാർത്ഥമായ നിലയിൽ മക്കയേയും മദീനയേയും ഏതെങ്കിലും ഭരണകൂടം സംരക്ഷിക്കുന്നുവെന്ന് പറയുന്നതുപോലും നമുക്ക് സഹിക്കാൻ പറ്റുകയില്ല. അർശിൽനിന്ന് അല്ലാഹു നേരിട്ട് മക്കയേയും മദീനയേയും സംരക്ഷിക്കുന്നുവെന്നാണ് ഞങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നത്. ഒരു മനുഷ്യനും അതിലേക്ക് ദൃഷ്ടി ഉയർത്തിനോക്കാൻപോലും സാധിക്കുകയില്ല. അതേ, ബാഹ്യമായ നിലയിൽ ഏതെങ്കിലും ശത്രു ആ പരിശുദ്ധ സ്ഥലങ്ങൾക്കുമേൽ ആക്രമണം നടത്താനിടയാക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ സമയത്ത് മാനുഷികമായ കരങ്ങളേയും സംരക്ഷണത്തിനായി മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുവരാം. എന്നാൽ, അത്തരം ഒരു അവസ്ഥ വന്നാൽ(അല്ലാഹു അങ്ങനെ വരുത്താതിരിക്കട്ടെ) ആ നേരത്ത് സംരക്ഷണത്തെ സംബന്ധിച്ച് അല്ലാഹു മനുഷ്യന്റെമേൽ ഏല്പിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം അഹ്‌മദിയ്യാ ജമാഅത്ത് എല്ലാവരെയുംപറ്റി എങ്ങനെയാണ് ത്യാഗങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതെ

ന്ന് ജനങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാകും. ഞങ്ങൾ ഈ സ്ഥലങ്ങളെ പരിപഠിതമായ സ്ഥലങ്ങളായി മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ ഈ സ്ഥലങ്ങളെ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രതാപം വെളിപ്പെട്ട സ്ഥലമായി മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട വസ്തുക്കളെ ഈ സ്ഥലങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി ബലിയർപ്പിക്കുന്നത് ഇരുലോകത്തേയും ഭാഗ്യമായി മനസ്സിലാക്കുന്നു. ദുഷ്ട ലാക്കോടെ ആരെങ്കിലും മക്കയിലേക്ക് ഒരു പ്രാവശ്യം നോക്കിയാൽ അല്ലാഹു അവനെ അന്ധനാക്കുമെന്ന് ഞങ്ങൾ ദുഃഖമായും വിശ്വസിക്കുന്നു. അല്ലാഹു എപ്പോഴെങ്കിലും ഈ ജോലി മനുഷ്യനെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആരുടെയെങ്കിലും കൈ ആ ദുഷ്ട കണ്ണിനെ പൊട്ടിക്കാൻ ഉയരുകയാണെങ്കിൽ നമ്മുടെ കൈ ആയിരിക്കും അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ മുമ്പിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുക. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ ഇന്നും ഓരോ അഹ്‌മദിയുടേയും മനസ്സിൽ പരിശുദ്ധ സ്ഥലങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഇതേ വികാരമാണുള്ളത്. **إِنَّا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ** ഇത് എന്നും നിലനിൽക്കുകയും ചെയ്യും. അല്ലാഹു നമ്മുടെ ഈമാനിലും യഖീനിലും വർധന ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുമാറാകട്ടെ. ത്യാഗങ്ങൾ വരിക്കുന്നവരുടെ മുൻ നിരയിൽ നമ്മെ വെക്കുമാറാകട്ടെ.

നമസ്കാരങ്ങൾക്കുശേഷം ഹുദൂർ രണ്ട് ജനാസ ഗായിബ് നമസ്കരിച്ചു. ഒന്ന് 2015 ഫെബ്രുവരി 24 ന് രാവിലെ ജർമനിയിൽ വഹാത്തായ സമീർ ബഹുത്ത സാഹിബിന്റേതായിരുന്നു.

إِنَّا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ബയ്അത്തിനെക്കുറിച്ച് ഹദ്റത്ത് ഖലീഫത്തുൽമസീഹ് റാബിഅ്(റഹ്)നെ അറിയിച്ചപ്പോൾ ഹുദൂർ ‘ഇദ്ദേഹം ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന്റെ ഇൽഹാമായ യൻസൂറക്ക റിജാലൂൻ നൂഹി ഇലയ്ഹിം മിന സ്സമാഇഹ് എന്നതിന്റെ തെളിവാണ്’ എന്ന് മറുപടി നൽകുകയുണ്ടായി. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ അദ്ദേഹം അത് സ്ഥാപിച്ചുകാണിക്കുകയും ചെയ്തു. രണ്ടാമത്തെ ജനാസ പാക്കിസ്താനിലെ ശേഖ്പൂർ നിവാസിയായ ചൗദ്ദരീ ഇബ്റാഹിം സാഹിബിന്റെ മകൻ ചൗദ്ദരീ ബശീർ അഹ്‌മദ് സാഹിബിന്റേതായിരുന്നു. ഹുദൂർ രണ്ടുപേരേയും ദീർഘമായി അനുസ്മരിക്കുകയുണ്ടായി. അല്ലാഹു പരേതരാമകളുടെ ദർജകൾ ഉയർത്തുമാറാകട്ടെ. ആമീൻ.

Friday Sermon delivered by **Hadrath Khaleefathul Masih Alkhamis** (atba)
 at Baithul Futuh, London – on 27.02.15
 Malayalam Translation : Mau.Mohammad Ismaeel, For Malayalam Desk, Qadian.
 Published By Nazarath Nashr-O-Isha'ath, Sadr Anjuman Ahmadiyya - Qadian, 143516

If Undelivered Please Return To
 Ahmadiyya Muslim Jama'at
 Baithul Quddoos, G.H.Road
 Calicut - 673001, Kerala

